UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Dionysii Carthvsiani, luculenta iuxta ac compendiaria in Acta apostolorum exegesis siue commentaria

Dionysius <Cartusianus>

Coloniæ, 1532

VD16 D 1926

Ezechiel continet Cap. XLVIII Et agitur in eo de visionibus ipsius de sceleribus Iudæorum, de ruina Hierusalem, & de eius comparatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38702

Visual Library

O Iſrael quam magna eſt domus dei, & ingens loc⁹ poſ ſeſſionis eius. Magnus & non habens finem. Excelſus & immenſus. Ibi fuerunt gygantes nominati, illi qui ab initio fuerunt ſtatura magna, ſcientes bellum. Non hos elegit dominus, neque viam diſciplinæ inue nerunt propterea perierunt. Et quia non habuerunt ſapientiam interierunt propter ſuam inſipientiam. Quis aſcendit in cælum & accepit eam, & deduxit eã de nubibus? &c. Non eſt qui poſſit ſcire vias eius. Stel læ autem lumen dederunt in cuſtodiis ſuis & lætatæ ſunt. Vocatæ ſunt, & dixerunt, aſſumus. Et luxerũt ei cum iocunditate. Qui fecit ſtellas hic eſt deus no ſter, & non æſtimabitur alius ab illo. Hic adinuenit o mnem viam diſciplinæ, & tradidit illam Iacob puero ſuo, & Iſrael dilectio ſuo. Poſt hæc in terris viſus eſt & cum hominibus conuerſatus eſt,

¶Cap. 4.

¶Hic liber mandatorum dei, & lex quæ eſt in æternũ. Omnes qui tenent eam peruenient ad vitam, qui autẽ derelinquunt eam ad mortem. Conuertere & appre hende eam, ambula per viam ad ſplendorem eius. Bea ti ſumus, quoniam quę deo placita ſunt, manifeſta ſunt nobis, Animæquior eſto popule dei. Exacerbaſtis eũ qui fecit vos deum æternum. Animæquiores eſtote fi lii clamate ad dominum, & eripiet vos de manu prin cipum inimicorum. Filii patienter ſuſtinete iramq̃ ſuperuenit vobis, q enim induxit vobis mala, ipſe rur ſus adducet vobis ſempiternam iocunditatem cum ve ſtra ſalute. Circumſpice ad orientem & vide iocundi tatem a deo tibi venientem.

¶Cap. 5.

¶Exurge & ſta in excelſo. Conſtituit enim deus hu miliare omnem montem excelſum, & rupes pennes, & conualles replere in æqualitatem terræ, vt ambulet Iſ rael diligenter in honorem dei.

¶Ezechiel continet Cap. XLVIII
Et agitur in eo de viſionibus ipſius

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

de ſceleribus Iudæorum, de ruina Hierusalem, & de eius comparatione. Caput .I.

QVatuor facies, & quatuor pennæ vni. Pedes eorum, pedes recti. Non reuertebant cũ incederent. Facies eorum, & pennæ eorum extẽtę deſuper. Vbi erat impetus ſpiritus illuc gradiebãtur, nec reuertebantur cum ambularẽt. Totum corpus plenum oculis in circuitu ipſorum quatuor.

¶Cap. 2.

¶Tu ergo fili hominis ne timeas, quia increduli & ſubuerſores ſunt tecum, & cum ſcorpionibus habitas.

¶Cap, 3.

¶Dixit dominus ad Ezechielem. Fili hominis nõ ad populum profundi ſermonis & ignotæ linguæ tu mitteris, & ſi ad illos mittereris ipſi audirent te. Benedicta gloria domini de loco ſuo. Fili hominis, ſpeculatorem te dedi domui Iſrael. Si dicente me ad impium morte morieris, non annunciaueris ei vt reuertatur a via ſua impia, ipſe impius in iniquitate ſua morietur, ſanguinem autem eius de manu tua requiram. Si autem tu annunciaueris impio, & ille non fuerit conuerſus, ipſe quidem in iniquitate ſua morietur, tu autẽ animam tuam liberaſti. Sed & ſi iuſtus conuerſus a iuſticia, &c. Linguam tuam adhærere faciam palato tuo, & eris mutus nec quaſi vir obiurgãs, quia domus exaſperans eſt. Qui audit audiat, & qui quieſcit, quieſcat.

¶Cap. 4

¶Complebo furorem meum, & quieſcere faciam indignationem meam, & conſolabor ait dominus.

¶Cap. 5.

¶Contriui cor eorum fornicans & recedens a me, ait dominus, & diſplicebant ſibimet ſuper malis quæ fecerant.

¶Cap. 6.

¶Finis venit, venit finis ſup quatuor plagas terræ.

Cap. 7.

¶ Anguſtia ſuperueniente requirent pacem & nō erit Conturbatio ſuper conturbationem veniet impijs.

Cap. 9.

¶ A ſanctuario meo incipite percutere. Omnem autē ſuper quem videritis ſignum Thau ne occidatis.

Cap. 11.

¶ (Nota in hoc capitulo de reductione filiorum Iſrael a captiuitate eorum) Congregabo vos de populis & adunabo de terris, &c.

Cap. 12.

¶ Hæc dicit dominus ad Ezechielem. Portentum te dedi domui Iſrael. Dic, Ego portentum veſtrum.

Cap. 13.

¶ Non aſcendiſtis ex aduerſo, neq; oppoſuiſtis vosmurum pro domo Iſrael, vt ſtaretis in prælio in die domini. Interfecerunt animas quæ non moriūtur, & viuificabant animas quæ non viuunt mentientes. Mœrere feciſtis cor iuſti mendaciter quem ego non contriſtaui, & confortaſtis manus impij.

Cap. 14.

¶ Propheta cum errauerit, ego dominus decepi, ꝓphetam illum. Terra cum peccauerit interficiam de ea hominem, & iumentū, & ſi fuerint tres viri iſti in medio eius, Noe, Daniel, & Iob, ipſi in iuſticia ſua liberabunt animas ſuas, filium autem & filiam non liberabunt.

Cap. 16.

¶ Sicut mater ita & filia eius. Ecce hæc fuit iniquitas Sodomæ, ſuperbia, ſaturitas panis, abundātia, & ocium eius.

Cap. 17.

¶ Qui diſſoluit pactum, nunquid effugiet?

Cap. 18.

¶ Patres comederunt vuā acerbā, & dentes filiorꝫ obſtupuerunt. Non erit vobis iſtud in ꝓuerbiū ait dn̄s. Ecce oēs animæ meæ ſunt. Vt aīa pr̄is, ita & aīa filij mea eſt. Aīa q̄ peccauerit ipſa morieť. Filius non portabit iniqtatē patris, & pater non portabit iniqtatē filij, &c.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Si impius egerit pœnitentiam, omnium iniquitatũ eius non recordabor amplius . Nunquid voluntatis meæ eſt mors impij dicit dominus, & non vt conuertatur a vijs ſuis & viuat? Si autem auerterit ſe iuſtus & fecerit iniquitatem, omnes iuſticias quas fecerat non recordabor. In præuaricatione ſua, & in peccato ſuo morietur. Iccirco vnumquemque iuxta vias ſuas iudicabo dicit dominus. Reuertimini & viuite, quia nolo mortẽ morientis, ſed vt conuertatur et viuat dicit dominus.

Cap. 20.

¶Vnuſquiſque offenſiones oculorum ſuorum abijciat, ait dominus. Viuo ego dicit dominus deus, q̃m in manu forti, & in brachio extento , & in furore effuſo regnabo ſuper vos.

Cap. 21,

Tu autem prophane impie dux Iſrael , cuius venit dies in tempore iniquitatis præfinita , dicit dominus.

Cap. 22,

Ecce comploſi manus meas dicit dominus ſuper malicias quas feciſti. Nunquid ſuſtinebit cor tuum, aut p̃ualebunt manus tuæ in diebus quos ego faciam tibi, et conflabo vos et congregabo vos, et ſuccendam vos in igne furoris mei, et conflabimini in medio eius ſicut cõflatur argentum in medio fornacis et requieſcam. Sacerdotes inter mundum et pollutum non intellexerunt. Hæc dicit dominus, Quæſiui virum q interponeret ſepem , et ſtaret oppoſitus contra me pro terra ne deſſiparem eam et non inueni, Et effudi ſuper eos indignationem meam

Cap. 24.

Immundicia tua execrabilis, Quia mundare te volui, et non es mundata a ſordibus tuis . Ezechiel erit portentum veſtrum

Cap. 27.

(Nota de pygmeis) Sed et pygmei qui erant in turribus tuis (o Tyre) pharetras ſuas ſuſpenderunt in muris tuis per gyrum . Ipſi compleuerunt pulchritudinem tuam .

¶Cap. 28.

¶Ecce ſapientior tu es Daniele? Omne ſecretum non eſt abſconditum a te. Fili hominis leua planctum ſu per regem Tyri dicens. (Nota de angelo apoſtata) Tu ſignaculum ſimilitudinis plenus ſapientia, perfectus de core, in delicijs paradyſi dei fuiſti. Omnis lapis precio ſus operimentum tuum. Sardius, Topaſius & Iaſpis, Chryſolytus & Onyx & Berillus, Saphyrus Carbuncu lus & Smaragdus. Tu cherub extentus & protegens, & poſui te in monte ſancto dei. In medio lapidum igni torum ambulaſti, perfectus in vijs tuis a die conditio nis tuæ donec inuenta eſt iniquitas in te. Repleta ſunt interiora tua iniquitate, & cieci te de mõte ſancto dei, & perdidi te o cherub protegens, de medio lapidum i gnitorum. Eleuatum eſt cor tuum in decore tuo, & p didiſti ſapientiam tuam in decore tuo. In terram pro ieci te.

¶Cap. 31

¶Cedri non fuerũt altiores illo in paradyſo dei, &c. (Iſtud exponi poteſt de lucifero, quod cedri .i. angeli non fuerunt altiores eo, quia ſummus erat.)

¶Cap. 34.

¶(Nota in iſto capitulo de paſtoribus) Hæc dicit do minus. Væ paſtoribus Iſrael qui paſcebant ſemetipſos, &c. Lac comedebatis, & lana operiebamini &c. Gregẽ autem meum non paſcebatis, quod infirmum fuit non conſolidaſtis, &c. ſed cum auſteritate imperabatis eis & cum potentia. Et diſperſi ſunt oues meæ eo q̊d non eſſet paſtor. Ecce ego dominus requiram gregem me um de manu eorum, &c. Ego ipſe paſcam oues meas. Saluabo gregem meum ait dominus, & ſuſcitabo ſup eum paſtorem vnum qui paſcat eum, Dauid, (.id eſt, Meſſiam) ſeruum meum. Ego dominus ero eis in deum et ſeruus meus Dauid princeps eorum.

Cap. 36.

¶Effundam ſuper vos aquam mundam, et mundabi mini ab inquinamentis veſtris, et dabo vobis cor nouũ & ſpiritum nouum ponam in medio veſtri.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Et auferam cor lapideum de carne veſtra, et dabo vobis cor carneum, etcæt. et faciam vt in præceptis meis ambuletis, et iudicia mea cuſtodiatis et operemini. Nō propter vos ego faciam, ait dominus deus, notum ſit vobis ſed propter nomen ſanctum meum. Confundimini et erubeſcite ſuper viĳs veſtris ait dominus.

¶Cap. 37.

¶Nota iſtud capitulum, vt bene exponatur.) Hæc dicit dominus deus. Ecce ego aperiam tumulos veſtros, & educam vos de ſepulchris veſtris popule meus, & inducam vos in terram Iſrael, &c. (Nota quæ ſequuntur quia de Chriſto loquuntur. Item nota de Gog & Magog capitulis. 38. &. 39.

Cap. 44.

¶Porta hæc clauſa erit & non aperietur, & vir non tranſiet per eam. Quoniam domin⁹ deus Iſrael ingreſſus eſt per eam, eritq; clauſa. Sacerdotes docebunt populum meum, quid ſit inter ſanctum & pollutum, & inter mundum & immundum. (Nota, quæ in iſto & ſequenti capitulo dicuntur de ſacrificĳs & templo ſpiritualiter, & de futura triumphanti eccleſia ſunt exponēda. Item de aquis quæ exponuntur de fonte baptiſmatis nota capitulo. 47.)

Daniel habet Cap. XIIII. Et agitur in eo de Daniele ſociĳſque eius & cātico eorum: De mundi monarchia, de mutationibus temporum: de poteſtate æternitate regni Chriſti, de hiſtoria Suſanne, de deſtructione Bel atq; interfectione draconis.

Caput. I.

AIt rex Arphaxat præpoſito eunuchorū vt introduceret de filĳs Iſrael pueros in quibus nulla eſſet macula, decoros forma & eruditos omni

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN